

ชื่องานวิจัย	การพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียน	
คณะผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา ทวีกุลทรัพย์ รองศาสตราจารย์สุนทิพย์ บุญสมบัติ	
ปีที่ทำวิจัย	2554	242633

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียน (2) ทดลองใช้ชุดการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง และ (3) ประเมินและติดตามนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ครูและนักเรียนจำนวน 75 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอน 25 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษา 25 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 25 คน ที่เรียนในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2522 ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี เพื่อศึกษาความต้องการความรู้และประสบการณ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มที่ 2 ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 15 ท่าน เพื่อใช้ในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ กลุ่มที่ 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจำนวน 75คน ประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 25 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25คน และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 25 คน ที่เรียนในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ และกลุ่มที่ 4 นักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจำนวน 90 คน ประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน ที่เรียนในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี เพื่อทดลองใช้จริงของชุดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและประเมินติดตามหลังจากเรียนด้วยชุดภูมิปัญญาท้องถิ่นแล้ว ทั้ง 4 กลุ่ม ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบสัมภาษณ์ความต้องการความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น(2) แบบสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น (3) ชุดการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงมีจำนวน 3 ชุดการเรียนรู้ คือ การจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่ การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่น และการทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่น (4) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (5) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ

242633

(6) แบบสัมภาษณ์นักเรียนในการนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ได้แก่ ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า (1) ชุดการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 ชุดมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ดังนี้คือ 78.13/78.75 78.13/80.00 และ 80.62/81.87 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้มีความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นจากเดิม และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อชุดการเรียนรู้ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยเฉพาะภารกิจและงานที่กำหนดไว้ ทำให้นักเรียนปฏิบัติหรือทำตามภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ มีความพึงพอใจในระดับมากที่ได้เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ และเห็นความสำคัญและอยากมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น (2) จากการทดลองใช้จริงนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้มีความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นจากเดิม และ (3) จากการประเมินและติดตามนักเรียนหลังจากเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ดังกล่าวว่านักเรียนส่วนใหญ่ได้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการพูดคุย อธิบาย สาธิต และฝึกปฏิบัติ และนักเรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน คือ การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงได้อย่างมีความสุข และนำไปใช้ในการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้อีกด้วย

คำสำคัญ ชุดการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เศรษฐกิจพอเพียง นักเรียน

Thesis Title: DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL PACKAGES ON SUFFICIENCY ECONOMY-BASED LOCAL WISDOMS FOR SCHOOL STUDENTS

Researchers: Associate Professor Dr. Wasana Taweekulasap,
Associate Professor Sumontip Boonyasombat

Academic Year: 2011

ABSTRACT

242633

The purposes of this study were to (1) develop and try out a set of instructional packages on Sufficiency Economy-Based Local Wisdoms for school students (2) to trial run the instructional packages on Sufficiency Economy-Based Local Wisdoms for school students, and (3) to evaluate and follow up students learned with the instructional packages on Sufficiency Economy-Based Local Wisdoms.

Samples comprised four groups using the purposive sampling technique. Group I consisted of 75 elementary and secondary school teachers and students learning at the Second Semester of Academic Year 2552 in Nonthaburi Educational Service Area for need assessment; Group II consisted of 15 Local Wisdoms experts as content specialists for developing the instructional packages on Sufficiency Economy-Based Local Wisdoms for school students; Group III consisted of 75 elementary and secondary school students learning at the First Semester of Academic Year 2553 for trial out of the instructional packages on Sufficiency Economy-Based Local Wisdoms; and Group IV consisted of 90 elementary and secondary school students for trial run of instructional packages on Sufficiency Economy-Based Local Wisdoms for school students on the First Semester of Academic Year 2553. Research instruments comprised (1) Interview forms on the needs of Local Wisdoms knowledge and experiences; (2) Interview forms with Local Wisdoms experts; (3) Three units of instructional packages on Sufficiency Economy-Based Local Wisdoms for school students: Unit One: Planning Agriculture Plans Using New Theories; Unit Two: Making Mask Heads for Khone; and Unit Three: Making Luke Prakop for Local Healing Therapy; (4) Pretests and posttests in parallel forms; (5) Questionnaires on the pupils' opinion on the instructional packages on Sufficiency Economy-Based Local Wisdoms; and (6) Interview forms with students on the application of knowledge and experience from the instructional packages on Sufficiency Economy-Based Local Wisdoms. Statistics used were E_1/E_2 , t-test, percentage, means, and standard deviation, and content analysis.

Findings: It was found that (1) the three units of instructional packages were efficient at 78.13/78.75, 78.13/80.00; and 80.62/81.87 respectively; thus meeting the set efficiency criterion of 80/80. The learning progress of the students learning from the experience-based instructional packages was significantly increased. The opinion of the students on the quality of the experience-based instructional packages was "Mostly Agreeable" especially on the assigned jobs and tasks allowed the students to follow practical work on Local Wisdoms. The students were satisfied at the High Level in learning from the instructional packages. They realized the importance of local wisdoms and developed the need to participate in the preservation of local wisdoms; and (2) At the trial run stage, the students' learning achievement increased significantly. On follow-up the students after learning from the instructional packages, most students disseminated the knowledge on local wisdoms through dialogues, explanation, demonstration, and practices. The students' application of the knowledge and experience in their daily life through living happily on sufficiency and apply the knowledge and experience in other learning clusters.

Keywords: Instructional Local Wisdoms Sufficiency Economy-Based